

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **Ing. P. G.** nar. X., bytom F. Košice, zastúpený advokátkou JUDr. E. H. M. Košice, proti žalovanému: **Ing. J. P.**, Š. Košice, správcovi konkurznej podstaty úpadcu S., a.s., M. Košice, IČO: X., zastúpený advokátkou JUDr. J. K. M. Košice, **o určenie pravosti popretej pohľadávky vo výške 239 358,--Sk**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. decembra 2007 č. k. 3 Cbi 114/05-72, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. decembra 2007 č. k. 3 Cbi 114/05-72 **p o t v r d z u j e .**

N e p r i p ú ť a návrh žalobcu na zmenu návrhu.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na určenie pravosti pohľadávky vo výške 143 600,--Sk (hrubá mzda) a nárok žalobcu na určenie pravosti pohľadávky vo výške 95 758,--Sk a nárok na náhradu trov konania vylúčil na samostatné konanie.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal určenia pravosti a výšky pohľadávky vo výške 239 358,--Sk, prihlásená v konkurznom konaní na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 6 K 40/03, ktorá vznikla na základe pracovnej zmluvy a dohody o ukončení pracovného pomeru a ktorú v konkurznom konaní prihlásil vo výške 752 252,--Sk ako „čistú“ mzdu so zaradením do 1. triedy. Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 23. 11. 2004 žalovaný z uplatneného nároku 752 252,--Sk (čistá mzda) uznal pohľadávku vo výške 765 842,--Sk (hrubá mzda) a poprel vo výške 239 358,--Sk, ktorá predstavuje náhradu nevyplatenej mzdy od 20. 05. 2004 do 30. 06. 2004 a odstupné podľa § 63 ods. 1 Zákonníka práce. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že v upovedomení zo dňa 01. 06. 2004, ktoré žalobca prevzal dňa 11. 07. 2005, oznámil súd žalobcovi že pohľadávka vo výške 549 625,--Sk bola zaradená do 1. triedy a pohľadávka vo výške 216 217,--Sk do PP a nebola mu uznaná pohľadávka vo výške 239 358,--Sk z titulu odstupného a ušlej mzdy od 20. 05. 2004 do 30. 06. 2004 a poučil ho, že ak nesúhlasí s čiastočným popretím pohľadávky, aby nárok uplatnil na súde do jedného mesiaca od obdržania tejto výzvy. Žalobca uvedený prípis súdu prevzal dňa 11. 07. 2005. Žaloba o určenie pravosti pohľadávky vo výške 239 358,--Sk bola súdu doručená dňa 20. 07. 2005. Súd prvého stupňa vychádzajúc z uvedeného podania dospel k záveru, že ak žalovaný poprel žalobcovi jeho pohľadávku, ktorú uplatnil na vyplatenie „čistej mzdy za obdobie od 20. 05. 2004 do 31. 06. 2004“, tak poprel pohľadávku na čistú mzdu vo výške 190 913,--Sk, keďže v tejto výške si žalobca za uvedené obdobie pohľadávku uplatnil. Ďalej uviedol, že žalovaný sa k pohľadávke žalobcu vyjadroval ako k hrubej mzde, preto súd posudzoval dôvodnosť popretia pohľadávky v hrubej mzde, ako bola žalovaným popretá. Právna zástupkyňa žalobcu v podaní zo dňa 17. 12. 2007 uviedla, že žalovaná pohľadávka pozostáva z nevyplateného odstupného vo výške 143 600,--Sk (dvojmesačné odstupné), nevyplatenej mzdy za obdobie od 20. 05. do 31. 05. 2004 vo výške 23 933,--Sk nevyplatenej mzdy za obdobie od 01. 06. do 30. 06. 2004 vo výške 71 800,--Sk, čo spolu činí 239 333,--Sk. Uvedené vyčíslenie žalobcom vychádza z hrubej mzdy v akej bolo žalovaným popreté. Súd prvého stupňa ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že mzda je plnenie poskytované za prácu a že za mzdu a to či už za „čistú mzdu“ alebo „hrubú mzdu“ sa nepovažuje odstupné. Keďže žalobca v prihláške konkurzného veriteľa neuplatnil nárok na odstupné, nie je oprávnený nárok z tohoto právneho titulu uplatňovať ani v žalobe podľa § 23 ZKV. Preto aj keby jeho nárok na odstupné bol dôvodný, súd mu takýto nárok v tomto konaní nemôže priznať. Preto žalobu v časti o určenie pravosti pohľadávky vo výške 143 600,--Sk, ako nedôvodnú zamietol. Zvyšnú časť pohľadávky vo výške 95 758,--Sk podľa žalobcu tvorí nevyplatená mzda za obdobie od 20. 05. 2004 do 30. 06. 2004. Keďže o časti pohľadávky, tvoriacej nárok na nevyplatenú mzdu

vo výške 95 758,--Sk, je potrebné doplniť dokazovanie a v časti vyčkať na právoplatné skončenie konania vedeného pod sp. zn. 14 Cbi 95/2005, súd uvedenú časť nároku, ako aj nárok na náhradu trov konania, vylúčil na samostatné konanie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, navrhol zmenu návrhu na začatie konania tak, že navrhol v zmysle zmeneného návrhu rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a uložiť povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 143 000,--Sk s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. 07. 2004 do zaplatenia alebo určiť, že pohľadávka žalobcu vo výške 143 600,--Sk ako odstupné je nesporná čo do pravosti a výšky a je pohľadávkou proti podstate. V odvolaní uviedol, že si konkurznou prihláškou uplatnil 752 252,--Sk (čistá mzda) a v prílohe priložil vypracované tabuľkové prehľady nevyplatených miezd a odstupného, kde uviedol čistú mzdu a tzv. hrubú mzdu. Prihláška obsahovala mzdové nároky veriteľa, ktoré zákon kvalifikuje ako pohľadávky 1. triedy a ako pohľadávky proti podstate. Veriteľ si pohľadávku prihlásil ako pohľadávku 1. triedy. Namietol, že správca konkurznej podstaty nesprávne na prieskumnom pojednávaní posudzoval prihlásenú pohľadávku ako hrubú mzdu v sume 765 842,--Sk, keď v hrubom je pohľadávka prihlásená vo výške 1 005 200,--Sk. Krajský súd pochybil, keď posudzoval pohľadávku v zmysle ust. § 23 ods. 2 ZKV, pretože pohľadávka popretá správcom je pohľadávka, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu a je teda pohľadávka proti podstate, ktorá má iný právny režim a ktorá sa uspokojuje kedykoľvek v priebehu konkurzu a nárok na odstupné je oprávnený.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 OSP v celom napadnutom rozsahu a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa ust. § 118 ods. 2 Zák. práce mzda je peňažné plnenie alebo plnenie peňažnej hodnoty (naturálna mzda) poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za prácu. Za mzdu sa nepovažuje plnenie poskytované v súvislosti so zamestnaním podľa iných ustanovení tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov, najmä náhrada mzdy, odstupné, odchodné, cestovné náhrady, príspevky zo sociálneho fondu, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií a náhrada za pracovnú pohotovosť. Za mzdu sa tiež nepovažuje ďalšie plnenie poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení.

Podľa ust. § 23 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. v znení neskorších zmien konkurzní veriteľa pohľadávok, ktoré zostali sporné čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli; smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia

uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške, alebo na prieskumnom pojednávaní. Ak nejde o vec patriacu do právomoci súdu, rozhodne o pravosti pohľadávky príslušný správny orgán. O poradí popretej pohľadávky rozhodne vždy súd.

Podľa ust. § 95 OSP navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostaným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene. Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

V odvolacom konaní žalobca navrhol pripustiť zmenu návrhu na začatie konania v zmysle ust. § 95 ods. 1 OSP tak, že tento navrhol rozšíriť a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu sumy 143 600,-Sk s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. 07. 2004 do zaplataenia alternatívne, aby súd určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 143 600,-Sk ako odstupné je nesporná čo do pravosti a výšky ako pohľadávka proti podstate. Zmenu návrhu uplatnil žalobca v odvolacom konaní. Návrhom vo veci samej žiadal o určenie pravosti a výšky pohľadávky v sume 239 358,-Sk prihlásenej v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod č. k. 6 K 40/2003. V zmenenom návrhu žalobca žiada určiť pravosť a výšku pohľadávky v sume 143 600,-Sk, ktorá nebola v konkurznom konaní prihlásená, alebo alternatívne uložiť povinnosť zaplatiť sumu 143 600,-Sk s 9 % úrokom z omeškania od 30. 07. 2004 do zaplataenia. Vzhľadom k tomu, že nárok na zaplataenie odstupného nebol predmetom prieskumného pojednávania konkurzného súdu, nemožno výsledky doterajšieho konania použiť ako podklad pre konanie o zmenenom návrhu. Súd prvého stupňa v konaní nevykonal dokazovanie na zistenie oprávnenosti takto uplatneného zmeneného nároku žalobcu, keď pôvodný návrh žalobcu v napadnutej časti zamietol z iných dôvodov, preto nemožno ani výsledky zistenia súdu prvého stupňa použiť ako podklad pre konanie o zmenenom návrhu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepripustil zmenu návrhu.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 20. 05. 2004 sp. zn. 6 K 40/03 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu S., a.s. Košice, IČO: X. a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil Doc. JUDr. J. P. CSc. konkurznou prihláškou doručenou súdu dňa 15. 07. 2004 si žalobca prihlásil pohľadávku v celkovej sume 752 252,-Sk (čistá mzda) so zaradením do 1. triedy vyplývajúcu z priložených listinných dokladov a to Pracovná zmluva zo dňa 31. 01. 2002, Dohoda o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 28. 03. 2002, Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 11. 06. 2004, Rozpis nevyplatených miezd za rok 2003 a 2004. Zo zápisnice z prieskumného pojednávania zo dňa 23. novembra 2004 vyplýva (č. 1. 6 zápisnice), že žalobcovi, veriteľovi pod poradovým číslom 172, správca konkurznej podstaty z uplatneného

nároku 752 252,-Sk (čistá mzda) uznal sumu 765 575,-Sk (hrubú mzdu) v I. triede, poprel sumu 239 358,-Sk z dôvodov uvedených v zozname. V zozname prihlášok v časti popretia uplatnenej pohľadávky správca uviedol ako dôvod neuznané odstupné, neuznaná mzda od 20. 05. do 30. 06. 2004. Upovedomenie a výzvu veriteľa podľa § 23 ods. 6 zákona o konkurze a vyrovnaní prevzal žalobca dňa 11. 07. 2005 a v lehote jedného mesiaca dňa 20. 07. 2005 uplatnil určenie pravosti popretej pohľadávky na súde prvého stupňa. Súd prvého stupňa rozsudkom, okrem rozhodnutia vo veci samej v časti týkajúcej sa sumy 143 600,-Sk, vylúčil uplatnený nárok žalobcu na určenie pravosti pohľadávky vo výške 95 758,-Sk a náhradu trov konania na samostatné konanie. Proti rozhodnutiu o vylúčení časti predmetu konania na samostatné konanie nie je možné podať odvolanie (§ 202 ods. 3 písm. a/ OSP). Z tohto dôvodu predmetom odvolacieho konania je rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o uplatnenom nároku žalobcu na určenie pravosti a poradia pohľadávky a to v časti vo výške 143 600,-Sk uplatnenej titulom nevyplatennej mzdy za obdobie od 20. 05. do 30. 06. 2004 (t. j. do skončenia pracovného pomeru dohodou), do ktorého nároku na určenie pravosti pohľadávky titulom nevyplatennej mzdy žalobca zahrnul aj nárok na vyplatenie odstupného ako nároku pri skončení pracovného pomeru v zmysle ust. § 73 ods. 1, 2 Zákonníka práce účinného do 30. 06. 2004 vo výške 143 600,-Sk. Súd prvého stupňa neuznal túto časť pohľadávky za uplatnenú v súlade so zákonom, keď žalobca túto uplatnil v prihláške z právneho dôvodu nevyplatenia „čistej mzdy“, hoci v tejto časti ide o nárok na odstupné. Správne zistil súd prvého stupňa, že uplatnená pohľadávka žalobcu pozostáva z uplatneného odstupného splatného za mesiac jún 2004, kedy došlo k dohode o ukončení pracovného pomeru, vo výške dvojnásobku priemerného mesačného zárobku vo výške 143 600,-Sk. Žalobca sa návrhom na určenie pravosti a poradia pohľadávky mohol v zmysle citovaného ust. § 23 domáhať len právneho dôvodu a poradia uplatneného v konkurznej prihláške. V konkurznej prihláške, ktorú podal žalobca na súd dňa 15. 07. 2004 sa domáhal pohľadávky titulom nevyplatennej „čistej“ mzdy a neuplatnil pohľadávku aj titulom odstupného, preto sa v súdnom konaní nemôže s úspechom dovolávať iného právneho dôvodu ako uplatneného, t. j. pohľadávky vzniknutej nevyplatením mzdy. Na tomto základe je preto už nadbytočné konštatovanie, že právo na odstupné žalobcovi vzniklo tak ako to aj v odvolaní uvádza žalobca z dôvodu uvedeného v ust. § 63 ods. 1 písm. a/ a § 76 ods. 2 Zák. práce, ide o nárok proti podstate v zmysle ust. § 31 ods. 1 písm. f/ a § 31 ods. 4 písm. a/ bod 4 zák. č. 328/1991 Zb. v znení neskorších zmien, ktoré sú uspokojiteľné kedykoľvek, ale z dôvodu, že tento nárok neuplatnil žalobca konkurznou prihláškou v lehote určenej súdom ani do skončenia prieskumného pojednávania (ako vyplýva z opisu zápisnice z prieskumného pojednávania zo dňa 23. 11. 2004) a neuplatnená pohľadávka nebola

predmetom prieskumného pojednávania, nemôže sa tohto nároku domáhať súdnou cestou v konaní o určenie pravosti a poradia prihlásenej pohľadávky. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu v odvolaní, že v prílohe ku konkurznej prihláške priložil tabuľkové prehľady nevyplatených miezd a odstupného, kde uvádza čistú aj tzv. hrubú mzdu. Žalobca v prílohe predložil tabuľkové prehľady nevyplatených miezd za rok 2003 a 2004 uvedením v čistej a hrubej výške mzdy (č. l. 36 a č. l. 60 spisu) bez uvedenia, že sčasti ide aj o odstupné a v akej vymedzenej časti. Povinnosťou správcu bolo uplatnenú pohľadávku konkurznou prihláškou preskúmať čo do dôvodu, výšky a zaradenia uplatneného veriteľom, čo správca vykonal s tým, že v zozname označil svoje zistenie tak, že z uplatnenej sumy správne odčlenil odstupné, ktoré nie je zákonom (Zákonník práce, ust. § 118) zahrnuté do mzdy ale tvorí samostatný nárok. Tento nárok si však žalobca konkurznou prihláškou neuplatnil.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa pohľadávky vo výške 143 600,-Sk ako vecne správny v zmysle ust. § 219 OSP vo veci samej potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v konaní, o vylúčenjej veci v zmysle ust. § 224 ods. 4 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. novembra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.